

Şam'ın Ulusal Bir Devlete Değil, İslami Bir Devlete İhtiyacı Vardır!

Haber:

Suriye Arap Haber Ajansı'nın (SANA) aktardığına göre El Cezire, internet sitesinde Suriye Arap Cumhuriyeti Anayasal Beyannamesinin metnini yayınladı. (El Cezire Net, 14/03/2025)

Yorum:

Suriye'de anayasal beyannamenin yayınlanmasının ardından ve öncesinde, bildiriği hazırlayan komitenin oluşturulma şekli, komitenin üyeleri ve beyannamenin içeriği konusunda tartışmalar yaşanmıştı. Beyannamenin 3. maddesi İslamcı ortamların dikkatinin çekmiş olup onun metni şu şekildedir: “Cumhurbaşkanının dini İslam'dır ve İslami fıkıh yasamanın ana kaynağıdır.” Bu noktada madde ve onun etkisine yönelik kanunu tartışma niyetinde değilim, daha ziyade ben, şeriatın hayat vakıasında oluşturulması meselesinde temel ve köklü olana ışık tutma niyetindeyim.

Söz konusu anayasal beyannamede şöyle geçmektedir: “...Özellikle 1950 Anayasası olmak üzere daha önceki Suriye anayasalarının ruhundan ilham alan sağlam bir anayasal yönetimin temellerini atmaya özen göstermek...” Nitekim 1950 Anayasası'na dönüp baktığımızda onun 3. Maddesinin “Cumhurbaşkanının dininin İslam” ve “İslami fıkıhın da yasamanın ana kaynağıdır” şeklinde geçtiğini görürüz.

Feshedilen Esad rejiminin 2012 anayasasının 3. Maddesinde de “Cumhurbaşkanının dini İslam” ve “İslami fıkıhın da yasamanın ana kaynağı” olduğu metni geçmektedir.

Her şeyden önce, Kur'an ve sünnetin yasamanın temeli olması ile Kur'an ve sünnetin, daha doğrusu İslami akidenin anayasanın, devletin ve sistemlerin temeli olması arasında büyük bir fark vardır.

Nitekim İslam akidesinin anayasanın temeli olması, onun devletin kuruluşunu motive ettiği ve şeklini belirlediği anlamına gelmektedir. Dolayısıyla devlet, tüm Müslümanların devleti olur; bilakis o, tüm insanların devleti olur ve tebaasından Arapları veya Arap olmayanları ya da gayrimüslimleri dışlamaz. Ulus-devletin (Suriyeli ya da başka bir yerde) oluşturulma motivasyonu ise kökten farklı bir husustur. Zira Suriye'nin anayasal beyannamesinin giriş bölümünde şöyle bir metin geçmektedir: “Suriye toplumunu çeşitliliği ve kültürel mirasıyla karakterize olan kadim ve asli değerlerin yanı sıra sağlam ulusal ve insani ilkelere dayanarak özellikle 1950 Anayasası -Bağımsızlık Anayasası- olmak üzere daha önceki Suriye anayasalarının ruhundan ilham alan sağlam bir anayasal yönetimin temellerini atmaya özen göstermek ve bu beyanname için sağlam bir temel teşkil eden 29 Ocak 2025 tarihinde yayınlanan Suriye Devrimi Zafer

Beyannamesi metni uyarınca. Nitekim Anayasal Beyannameyi yayınlayan da Cumhurbaşkanıdır.”

Buna mukabil elimizdeki anayasaları incelediğimizde, **Hizb-ut Tahrir**'in anayasa taslağı (Madde-191'de) anayasanın ve devletin temelini açık ve net olarak görürüz; nitekim parti bunun, Müslümanların İslam Devleti'nin gerçekliğini tasavvur etmeleri için tasarlanmış Hilafet Devleti Anayasa Tasarısı olduğunu söylemiştir. Dolayısıyla bu, İslami akideden kaynaklanan ve delillerin kuvvetli olmasına binaen şerî hükümlerden alınan İslami bir anayasadır. Bu anayasa taslağının 1. maddesine dönecek olursak, şöyle bir metnin geçtiğini görürüz; “İslami akide, devletin esasıdır. Öyle ki devletin yapısında, cihazında veya muhasebesinde yahut devlet ile ilgili herhangi bir şeyde, İslami akideyi esas kılmaktan başka hiçbir şey var olamaz. İslami akide aynı zamanda anayasa ve şer’î kanunların da esasıdır. Öyle ki bunlardan herhangi bir şeyin İslami akideden fıskırması haricinde var olmasına izin verilmez.”

Ayrıca anayasa tasarısında partinin maddeye ilişkin delilleri detaylandırıp şerhettiğini ve Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in devleti İslam akidesi temelinde kurduğunu, İslam akidesinin devletin temeli olarak kalmasını sağlamak için silahlanmayı emrettiğini ve İslam akidesi için cihat etmeyi emrettiğini açıkladığını gördük. Dolayısıyla devletin temeli olarak İslam akidesinin varlığı, devletin varlığıyla ilgili her şeyde temsil edilen olması gerekir; zira devletin, İslam akidesinden kaynaklanmadıkça herhangi bir hayat ve yönetim mefhumuna sahip olması caiz değildir. Örneğin demokrasi mefhumu şerî hükümlere aykırı olduğu için devlette benimsenmesine izin verilmez ve milliyetçilik veya vatancılık mefhumunun herhangi bir düşüncesinin veya varlığının olması caiz değildir; çünkü bu ikisi, bunları zemmeden ve tehlikelerini beyan eden şerî hükümlere aykırıdır. Ayrıca İslam akidesi dışında herhangi bir teme dayalı cemaatlerin kurulması da yasaklanır.

İşte böyle bir devlet, İslami devlet olur; dolayısıyla o, “Devletin dini İslam'dır ve İslami fıkıh da yasamanın ana kaynağıdır” gibi hiçbir anlamı olmayan maddelerle süslenmiş anayasalar gibi değildir!

İşte böyle bir devlet, İslami devlet olur; dolayısıyla bu devlette krallığa ya da cumhuriyete, Arap milliyetçiliğine, Fars milliyetçiliğine, Kuveyt, Suriye ya da Mısır vatancılığına yer olmadığı gibi yumuşak ya da katı laikliğe de yer yoktur; yani İslam akidesi ve ondan kaynaklanan fikir ve hükümler dışında hiçbir şeye yer yoktur; çünkü akide ortak kabul etmez; nitekim Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ** “**Hüküm sadece Allah’a aittir.**” [Yusuf 40]

Böylece İslam akidesinin hayata yönelik bakış açısında, istidlal metodunda ve devletin temelinde etkisi ortaya çıkar. Zira mesele, anayasadaki madde veya maddelerin dini bir hava veren madde ya da maddeler olması değildir; aksine mesele, bizzat anayasanın ve dahilinde ve hariçte tatbik edilen sistemlerin, kanunların ve politikaların İslam dışı olması meselesidir!

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

M. Usame Es-Suveynî